

FÖRSVARSMAKTEN

Försvarens handbok i Sociala medier

2013

**Försvarets handbok i
Sociala medier**

H FM Soc Med

BESLUT

Datum
2013-09-04

Beteckning
17 100:59651

Sida 1

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare

Johannes Hellqvist, INFOS,
johannes.hellqvist@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Fastställande handbok sociala medier

Bakgrund

Försvarsmaktens handbok i sociala medier är framtagen av informationsstaben och säkerhetskontoret vid militära underrättelse- och säkerhetstjänsten. Boken ger en introduktion till sociala medier, tar upp möjligheter och risker, innehåller rekommendationer och återger vissa bestämmelser. Den är i första hand framtagen som ett stöd till Försvarsmaktens medarbetare.

Beslut

Handbok sociala medier (M7739-352052) fastställs för tillämpning inom Försvarsmakten från och med 2013-09-04. Fastställd version av handboken ska tillgängliggöras på intranätet Emilia och www.forsvarsmakten.se. Tryck av handboken kommer att ske, varvid den lagerhålls vid FMV FSV FMCL.

Beslut i ärendet har fattats av informationsdirektör Erik Lagersten i samråd med chefen för militära underrättelse- och säkerhetstjänsten generalmajor Gunnar Karlson och chefsjurist Carin Bratt. Föredragande har varit informatör Johannes Hellqvist.

Erik Lagersten
Informationsdirektör

Johannes Hellqvist
Informatör

(JH)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post, Internet
Högkvarteret 107 85 Stockholm	Lidingövägen 24	08-788 75 00	08-788 77 78	exp-hkv@mil.se www.forsvarsmakten.se/hkv

Introduktion

FACEBOOK, YOUTUBE OCH TWITTER – även om du inte använder dem själv känner du säkert till dem. De är exempel på några av de digitala tjänster på internet som har vuxit sig stora de senaste åren. Deras samlingsnamn är ”sociala medier” och med hjälp av dem kan vi kommunicera på nya sätt och umgås genom att dela bilder, berätta vad vi gör eller bara visa var vi befinner oss.

Kommunikationen i sociala medier sker i alla tänkbara syften mellan vänner, bekanta, främlingar, yrkesutövare, företag och andra organisationer. Formellt och informellt. På jobbet, hemma framför datorn eller i mobilen när vi är på språng.

Vi är inte alla lika erfarna av sociala medier. För vissa är de en ny och kanske främmande företeelse. Andra har vuxit upp med internet och lever med sociala medier som en självklar del av sin vardag.

Oavsett just din erfarenhet och användning, kan det sägas generellt att sociala medier har haft stor betydelse för samhällets utveckling de senaste åren i en stor del av världen. Gemensamt bidrar de till en större kommunikationsfrihet och informationstillgång för alla med åtkomst till internet.

Försvarmakten ser positivt på de nya möjligheter som sociala medier för med sig. Yttrandefrihet, kunskap och debatt stöds av kommunikation och är centrala delar i den demokrati som vi har i uppdrag att försvara. De nya möjligheterna ger också förutsättningar för Försvarmakten att komma den svenska allmänheten närmare. Men en större öppenhet kan också innebära risker.

DET HÄR ÄR EN HANDBOK i sociala medier för dig som är medarbetare i Försvarmakten. Den ger dig en introduktion till sociala medier, tar upp möjligheter och risker, innehåller rekommendationer och återger vissa bestämmelser.

Handboken bygger på *HKV 2011-09-09 17 100:63719 Försvarmaktens riktlinjer för sociala medier*.

© Försvarmakten

Text: Informationsstaben, säkerhetskontoret vid militära
underrättelse- och säkerhetstjänsten

Omslagsbild: Anders Sjödén

Övriga bilder: Försvarmakten där inte annat anges

Illustrationer: Giorgio Cantù

Tryck: FMV/FSV Grafisk produktion

M-nummer: M7739-352052

Prod ID: 130904-007

Central lagerhållning: FMCL Arboga

Innehåll

Sociala medier

Sociala medier har förändrat samhället och samspelet mellan människor i en stor del av världen. Inom områden som politik, lärande och underhållning har det aldrig varit så lätt som nu att kommunicera, dela, samarbeta och debattera.

Vad är sociala medier?	6
I fred, kris och krig	14
De största kanalerna	16

Medarbetare

Som medarbetare i Försvarsmakten är du en viktig ambassadör. Du är en förebild och den som har störst trovärdighet när andra ställer frågor om vår verksamhet. Med en god förståelse för sociala medier kan du använda dem medvetet och på dina villkor.

Möjligheter	22
Säkerhet	26
Rekommendationer	32
Bestämmelser	34

Myndigheten

Sociala medier betyder mycket för Försvarsmakten. De underlättar för samhällsmedborgare att förstå och vara delaktiga i myndighetens verksamhet och utveckling. Men med dessa nya möjligheter kommer också nytt ansvar.

Försvarsmakten och sociala medier	36
Möjligheter	39
Försvarsmaktens avsikt	41
Bestämmelser	42

Sociala medier

Sociala medier

Vad är sociala medier?

SOCIALA MEDIER ÄR nätverksbaserade mötesplatser som möjliggör utbyte av information och en utvecklad kommunikation mellan människor. Bloggar, forum, Facebook, Youtube och Twitter är exempel på sådana platser där vi diskuterar och delar innehåll.

Länge pratade man om sociala medier som webbmedier som vi besöker i en stationär eller bärbar dator. Under senare år har de i många fall omdefinierats till ”digitala tjänster” som vi allt oftare använder genom mobiltelefonen eller läsplattan.

Flera till flera

SOCIALA MEDIER BRUKAR beskrivas som en motsats till traditionella medier som TV, radio och tidningar. Den huvudsakliga skillnaden som framhålls är att det är användarna själva som skapar innehållet i sociala medier.

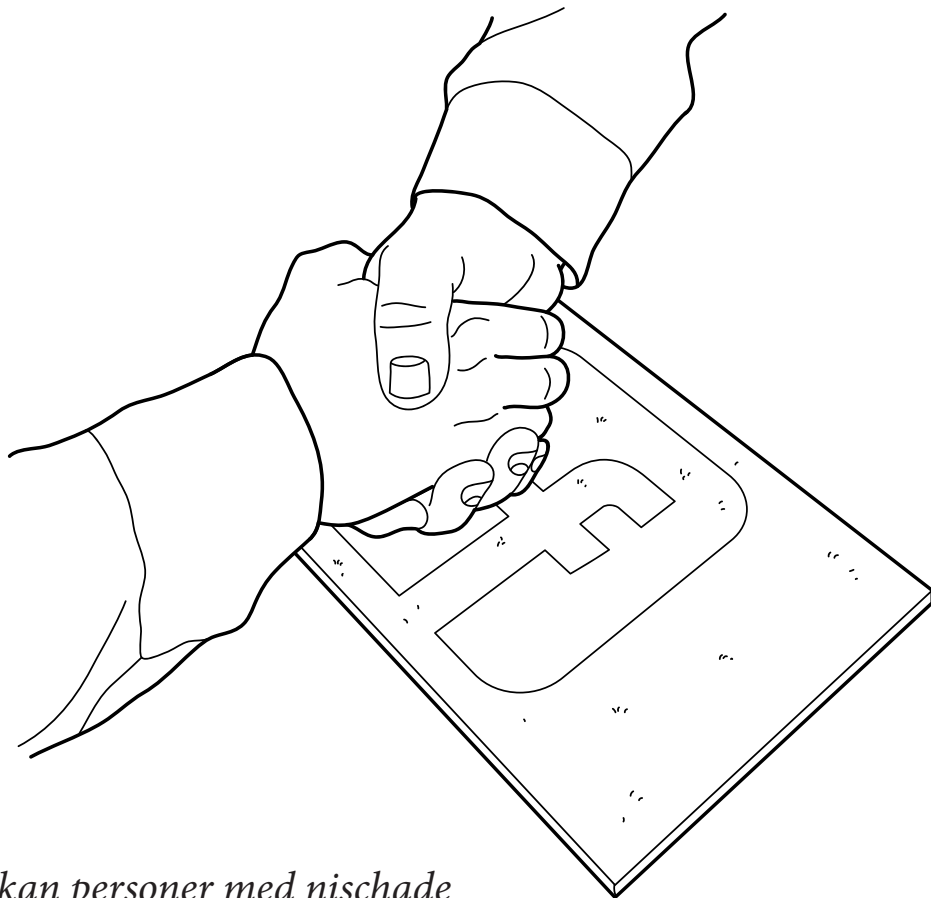
Begreppet ”medborgarjournalistik” används ibland om detta fenomen där vem som helst kan nå ut och bidra till bilden av händelser och företeelser.

Det förekommer även ett utbyte mellan traditionella medier och sociala medier. De traditionella medierna följer delvis omvärlden via sociala medier, och sociala medier kan i sin tur utgöra ett stöd för dem när det gäller att sprida nyheter.

Ett större utbud

TRADITIONELLA MEDIER SOM tidningar, radio och TV har en begränsad kapacitet att producera och förmedla innehåll. De väljer det som är intressant och relevant för så många som möjligt.

I sociala medier kan alla bidra med innehåll. Vid sidan av det allmänintressanta finns det även utrymme för det smala. Det stora antalet avsändare ger upphov till ett nästan obegränsat innehåll, med både bredd och djup. Det är relativt lätt att hitta det man söker med hjälp av sökmotorer och filtrering.

”I sociala medier kan personer med nischade intressen hitta varandra, bilda nätverk och ha ett delat utbyte oavsett var på jorden de bor.”

Direkt och snabbt

VIA INTERNET OCH SOCIALA medier kan information som skickas från en avsändare omedelbart nå fram till andra, oavsett var de befinner sig. Ett särskilt relevant budskap kan snabbt få stor spridning.

Denna så kallade "virala effekt" i sociala medier eftersträvas ibland av aktörer som vill sprida ett budskap. Andra gånger uppstår den utan avsikt.

Vad som får mest utrymme i sociala medier avgörs av mottagarna, till skillnad från traditionella medier där det är avsändaren som gör nyhetsvärderingen.

Öppenhet och transparens

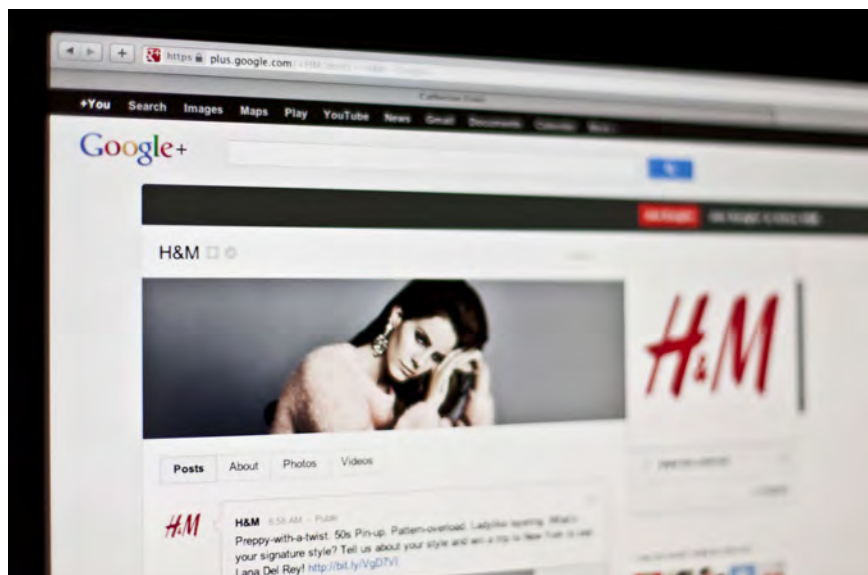
FÖRUT PRATADE FÖRETAG och organisationer främst med sina kunder genom masskommunikation eller i enskilda möten. Sociala medier bidrar till ett mer kommunikativt och öppet samhälle.

I olika forum på internet kan kunder prata med varandra om företagen och om sina upplevelser. Många gånger sker det offentligt. Särskilt positiva och negativa berättelser sprids snabbt. Störst tilltro har vi till information som vi får från vänner, bekanta och andra privatpersoner. Något lägre tilltro har vi till information som vi tar del av i traditionella medier. Allra lägst tilltro har vi till den direktinformation som vi får från företagen själva, bland annat i form av reklam.

Många företag väljer i dag att ta hänsyn till och vara en medpart i de samtal som förs om dem i sociala medier.

Sveriges utrikesminister Carl Bildt använder sig i bland av Twitter och sin blogg som första plats att sprida en nyhet på. När Sveriges ambassadör i Vitryssland hotades av utvisning gjorde Carl Bildt sitt första uttalande om det på Twitter.

Okontrollerbart

DET ÄR MER ELLER MINDRE omöjligt för individer och organisationer att behålla kontrollen över den information som man en gång har publicerat i sociala medier, likaså hur man omtalas av andra. Det enda som går att kontrollera är det egna agerandet. Därför brukar man säga att kommunikationen i sociala medier sker på användarnas villkor. Men i vissa delar av världen försöker statsmakter kontrollera och inskränka medborgares möjlighet att fritt söka och sprida information.

Har du blivit oschysst behandlad på internet? På Datainspektionens webbplats krankt.se kan du få råd om hur du löser problemet.

Anonymitet

SOCIALA MEDIER BIDRAR till öppenhet och transparens, men de kan även vara slutna och anonyma. På forum och bloggar kan en person ofta agera under alias, till skillnad från Facebook som är tänkt att användas under eget namn.

Anonymiteten kan erbjuda ett skydd att agera och kommunicera utan att röja den egna identiteten. Många forum är också slutna; i vissa fall måste du bli inbjuden av en befintlig medlem.

Det så kallade näthatet har fått stor uppmärksamhet och handlar om att ibland anonyma internetanvändare uttrycker åsikter och betar sig på ett sätt som de kanske inte hade gjort på torget eller i fikarummet.

Integrerade kanaler och integrerad användning

DEN PÅGÅENDE TEKNIKUTVECKLINGEN innebär att medier som traditionellt varit åtskilda blir allt mer integrerade, men också att de traditionella medierna blir mer sociala.

Vi använder också flera medier samtidigt i större utsträckning. Till exempel visar undersökningar på en växande koppling mellan tv-tittande och mobilanvändning. Vi använder mobilen för att söka information eller kommunicera med andra om det vi ser på tv medan vi tittar.

Webb-tv har blivit ett vanligt inslag i tidningarnas digitala medier. Radiokanaler experimenterar med att sända sina inspelningar från studion direkt i tv. Många gånger uppmanas tittare att använda mediernas digitala kanaler för att diskutera, skicka in bilder, delta i tävlingar med mera.

Sociala medier

I fred, kris och krig

BILD: SCANPIX

Forskare i USA har kartlagt användandet av sociala medier under den så kallade arabiska våren. Användandet av sociala medier och mobiltelefoner var viktigt för att sprida information om vad som skedde. Veckan innan Husni Mubarak avgick steg till exempel antalet Twitter-inlägg om revolutionen från 2 300 till 230 000 per dag.

NÄR VI LEVER i fred och trygghet använder vi framförallt sociala medier i vardagslivet, för att visa vad vi gör och för att hålla kontakten med vänner och bekanta. Men den snabbhet och öppenhet som möjliggörs med sociala medier har visat sig kunna fylla en viktig funktion när tryggheten rycks undan och kris drabbar ett samhälle.

Sociala medier hade en betydande roll för den snabba informationsspridningen under den så kallade arabiska våren i Mellanöstern som startade i december 2010. Människor i kris- och konflikttrabbade områden delade information om händelser i realtid via Twitter och Facebook. De spelade in filmer med sina mobiltelefoner och publicerade dem på Youtube för alla att ta del av. Filmerna blev en viktig del av omvärldens nyhetsrapportering.

BILD: SCANPIX

VÅREN 2010 BLEV VI påminda om naturens plötsliga och oförutsägbara kraft när vulkanen Eyjafjallajökull hade sitt utbrott på Island. Den vulkaniska askan fick konsekvenser för flygtrafiken i stora delar av Europa, men tack vare sociala medier som Twitter och Facebook kunde resebolag och flygplatser uppdatera sina resenärer med den senaste informationen på ett effektivt sätt och svara på frågor från de som blivit strandsatta.

Sociala medier

De största kanalerna

[facebook.com/
forsvarsmakten](https://www.facebook.com/forsvarsmakten)

Försvarsmaktens officiella sida på Facebook. Här finns länkar till de förband och andra enheter i Försvarsmakten som är aktiva på Facebook.

[facebook.com/fmgmu](https://www.facebook.com/fmgmu)

Försvarsmaktens sida som handlar om grundläggande militär utbildning.

Tummen upp är en symbol starkt förknippad med Facebook. Att "gilla" innehåll på Facebook visar att du uppskattar det eller tycker att det är relevant. Tummen finns på många sajter i dag och ett klick innebär normalt att du rekommenderar innehållet för dina vänner på Facebook.

Var medveten om att funktioner, inställningsmöjligheter och villkor i många fall uppdateras och ändras regelbundet.

facebook

Communityn med över 4 500 000 svenska användare

DU KAN VÄLJA ATT registrera ditt personliga konto, lägga till vänner och följa deras statusuppdateringar och foton. Om du vill kan du publicera egna uppdateringar.

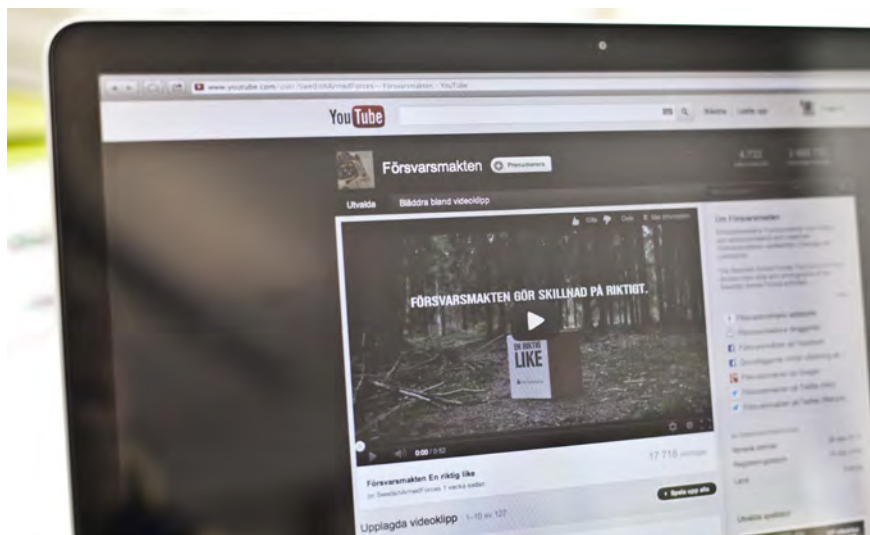
Många företag och myndigheter har officiella sidor som går att följa. Vid sidan om dessa finns inofficiella grupper.

Facebook-kontot har i många fall blivit vår "person" eller identitet på internet. När du besöker en sajt eller använder en tjänst kan det hända att du ges möjlighet att använda ditt Facebook-konto för att logga in. Ibland är det ett krav.

Råd:

— Facebook erbjuder goda inställningsmöjligheter för ditt personliga konto om du har ett. Med dem kan du själv styra vilka som kan se din profil och ditt innehåll.

— Det går att hitta vänner och sidor för företag och organisationer med hjälp av sökverktyget. Du kan följa sidor genom att "gilla" dem.

[youtube.com/
forsvarsmakten](https://www.youtube.com/forsvarsmakten)

Försvarsmaktens officiella
filmkanal på Youtube.

En stor del av innehållet på
Försvarsmaktens Youtube-
kanal har dokumenterats
och producerats av Combat
Camera som är en försvars-
maktsgemensam resurs.

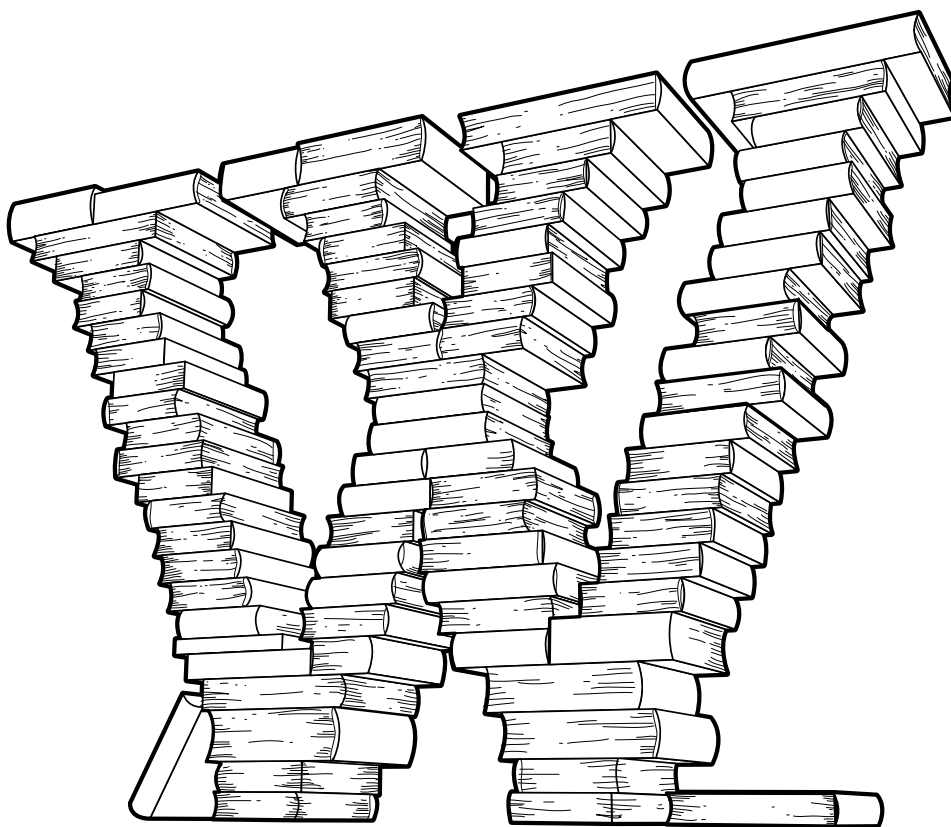

Den största tjänsten för att ladda upp och dela med sig av filmklipp

HÄR FINNS BÅDE PRIVATINSPELAD och kommersiell film. Youtube kan vara bra att söka på om du vill se enkla och korta filmer i ett ämne som intresserar dig. Det är enkelt att ladda upp film på Youtube och det går att göra det direkt från mobiltelefonen. Youtube har blivit ett sätt att få ut film snabbt och är världens största sajt för film.

Råd:

- *Filma aldrig på en plats där det är fotoförbud.*
- *Tänk på att inte ladda upp film med sekretesskyddat eller skyddsvärt innehåll, till exempel film på skyddsobjekt.*
- *Om det går att känna igen en person i en film, bör du först få personens samtycke innan du laddar upp den.*
- *Tänk på att inte använda stillbild, rörlig bild eller ljud i dina filmproduktioner som någon annan äger ekonomisk rätt till, om du inte har tillåtelse.*
- *Youtube ägs av Google och med ett Google-konto har du möjlighet att prenumerera på filmkanaler som intresserar dig. Du får information när en kanal du följer laddar upp ett nytt filmklipp.*

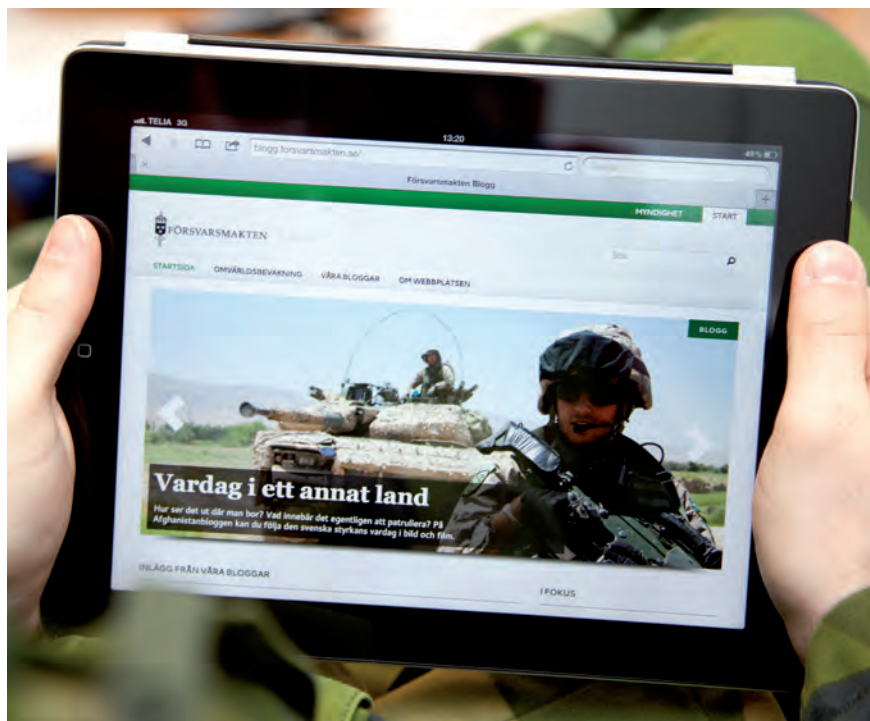
WIKIPEDIA
Den fria encyklopedin

Världens största uppslagsverk

ARTIKLARNA OM OLIKA ämnen skrivs, rättas och uppdateras av internetanvändare. Vem som helst kan bidra.

Råd:

- *Var källkritisk om du besöker Wikipedia. Jämför fakta som du hittar på Wikipedia med fakta från andra källor.*
- *Om information som du söker saknas på den svenska versionen av Wikipedia, är det möjligt att den finns på den engelska versionen. Du hittar den på en.wikipedia.org.*

blogg.forsvarsmakten.se

Försvarmaktens egen bloggportal där medarbetarna och olika funktioner i myndigheten bloggar. Här finns även en omvärldsbevakning för att hitta det som sägs om Försvarmakten i sociala medier.

invidzonen.se

En ideell riksorganisation för anhöriga till utlandstjänstgörande personal. Här finns ett antal bloggar med koppling till Försvarmakten.

Bloggar – webbplatser där avsändare publicerar artiklar i kronologisk följd

ARTIKLARNA KAN FÖRUTOM text innehålla bilder och film. Det finns mängder av olika blogg-tjänster och nätverk där det går att hitta andras bloggar och finns möjlighet att starta en egen. Några kända plattformar är Wordpress, Tumblr och Googles tjänst Blogger. Ordet blogg är en förenkling av engelskans ”web log”.

En blogg skrivs ibland av en individ och har då ofta en personlig prägel. Andra gånger skrivs den av en grupp personer, eller av en redaktion.

Råd:

- Man kan välja att skriva en blogg under eget namn eller anonymt.
- Det går att öka synligheten på en blogg genom att integrera den med Facebook och andra sociala medier. Till Wordpress och Blogger finns färdiga så kallade ”plugins” för detta.

twitter.com/forsvarsmakten

Försvarsmaktens officiella Twitter för generella frågor.

twitter.com/fm_rekrytering

Försvarsmaktens officiella Twitter för rekryteringsfrågor.

Hashtagg

En hashtagg (#) används för att markera att ett inlägg är en del av ett visst ämne. Hashtaggen **#svfm** (kort för Sveriges försvarsmakt) används normalt i sociala medier för att koppla ett inlägg till ämnet "Försvarsmakten". Fler exempel på hashtaggar:

#twitboll – används för att diskutera aktuella fotbollshändelser.

#svpol – används för att diskutera svensk politik.

#aktuellt – inlägg taggade med detta berör åsikter om senaste Aktuellsändningen.

Mikroblogg där ett inlägg inte får vara längre än 140 tecken

PÅ TWITTER GÅR DET att följa olika användare och även få egna följare. Olika diskussionsämnen kan få egna hashtaggar (#) som användarna själva anger på sina inlägg, till exempel #svpol för svensk politik. Dessa taggar gör det enkelt att söka efter inlägg i ett specifikt ämne.

Twitter har betydligt färre svenska användare än till exempel Facebook, men används i stor utsträckning av politiker, debattörer och journalister för att snabbt sprida och ta emot information.

Råd:

—Det går att registrera ett konto på Twitter enbart för att följa andra. För att tilltala någon direkt på Twitter skriver du @ före användarnamnet, till exempel "@Forsvarsmakten Hej!"

—Om du vill skriva inlägg om Sveriges försvarsmakt kan du använda #svfm.

Forum

DET FINNS STORA FORUM där allt möjligt diskuteras och så finns det mindre och mer specialiserade forum. De flesta forum går att läsa utan medlemskap, men för att skriva krävs ofta att man är medlem.

Råd:

— *Många forum har användarregler som måste följas. Moderatorer säkerställer att reglerna följs. Inlägg som bryter mot reglerna brukar tas bort. Allvarliga eller upprepade regelbrott kan leda till avstängning.*

Socialt nätverk lanserat av Google

GOOGLE+ PÅMINNER OM både om Facebook och Twitter. Det går att uppdatera innehåll på ungefär samma sätt som på Facebook. Genom att placera kontakter i olika "cirklar" går det att kontrollera vad man vill dela och till vem.

Råd:

— *Liksom på Twitter kan vem som helst följa en användare på Google+. Om du har ett konto kan du se vilka som följer dig och manuellt blockera specifika användare om du så vill. Du har goda möjligheter att begränsa tillgången till hela eller delar av ditt innehåll så att till exempel bara vänner och bekanta kan se det.*

Fotodelningstjänster

FOTODELNINGSTJÄNSTER ÖKAR KRAFTIGT i popularitet. Två stora tjänster i dag är Instagram och Flickr. Instagram är en app (mobilapplikation) som används som fotoblogg eller för att snabbt kunna dela foton med familj och vänner.

Flickr är en fotodelningstjänst där även många professionella fotografer lägger ut sina bilder.

Råd:

— *Fotografera aldrig på en plats där det är fotoförbud.*

— *Tänk på att inte ladda upp bilder med sekretesskyddat eller skyddsvärt innehåll, till exempel bilder på skyddsobjekt.*

— *Om det går att känna igen en person på en bild, bör du först få personens samtycke innan du laddar upp den.*

— *Tänk på att inte använda bilder som någon annan äger ekonomisk rätt till, om du inte har tillåtelse.*

Försvarsmaktens har en egen officiell sida som du hittar om du går in på plus.google.com och söker på "Försvarsmakten".

Fler sociala medier

SlideShare – en tjänst där det går att dela med sig av och söka efter olika presentationer.

Pinterest – en tjänst där det går att dela olika bilder och länkar från internet.

Medarbetare

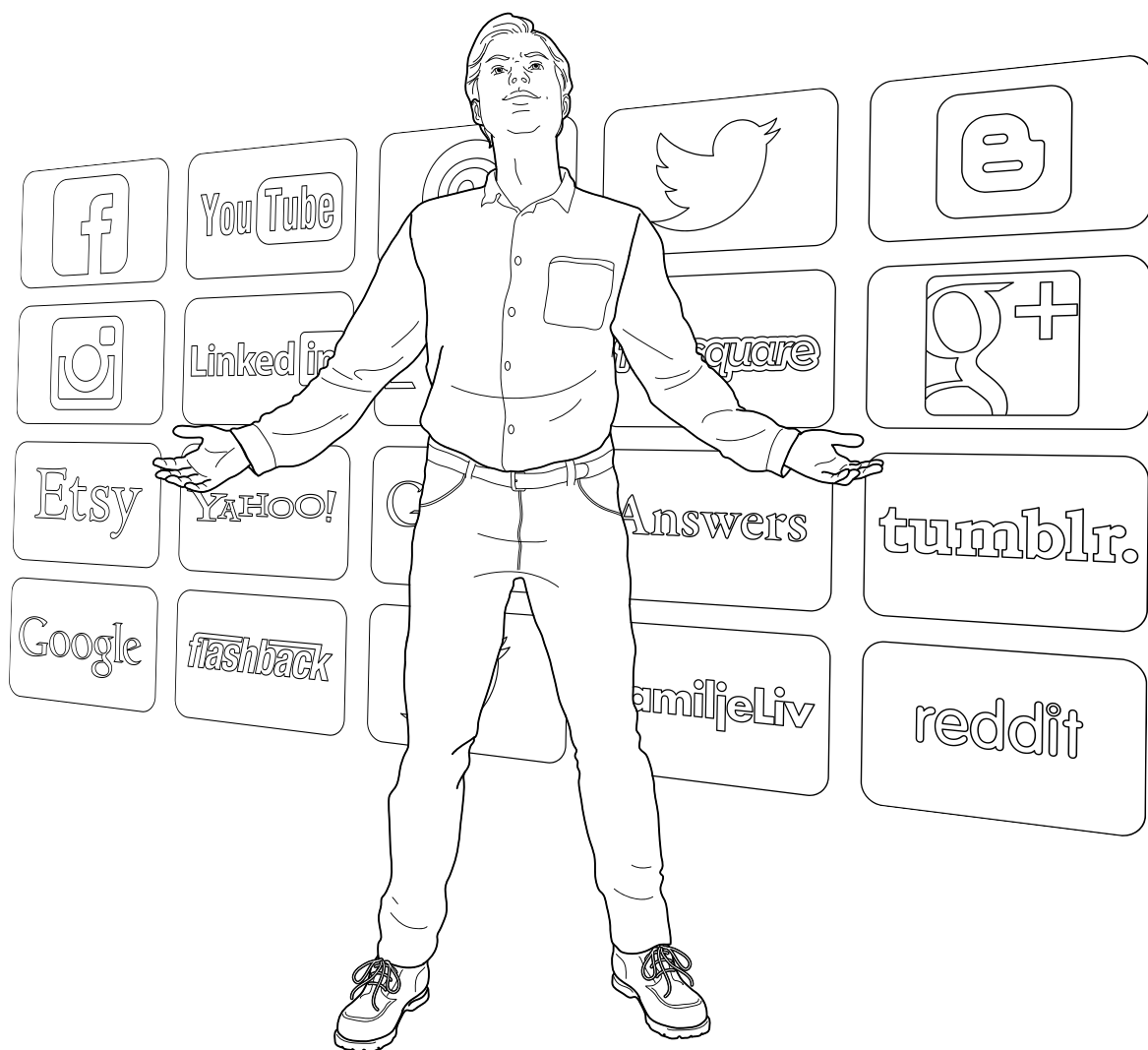

Medarbetare

Möjligheter

RÄTTEN TILL YTTRANDE- och meddelarfrihet är grundlagsfäst. Även Försvarsmaktens medarbetare och frivilliga får och uppmuntras att fritt beskriva och debattera sin tjänst och verklighet. Det finns vissa begränsningar som följer av verksamhetens natur och som omfattas till exempel av försvarssekretess. Sådana begränsningar får dock aldrig användas av företrädare för myndigheten för att generellt förhindra eller försvåra för den enskilde att själv välja uttrycks- eller kontaktformer.

Försvarmakten uppmuntrar dig som medarbetare att använda sociala medier. Den kunskap och erfarenhet som just du har kan betyda mycket för någon annan. Dina och dina kollegors berättelser kan bidra till en bredare bild av Försvarmakten.

Sociala medier ger också goda förutsättningar att följa omvärlden och debattera ämnen som intresserar dig.

Om och hur du eventuellt väljer att använda sociala medier är förstås helt och hållet upp till dig. Här berättar vi om möjligheter, risker, rekommendationer och bestämmelser.

Erfarenhet och kunskap

SOCIALA MEDIER MÖJLIGGÖR information och lärande i alla riktningar.

Du är medarbetare i Försvarmakten och är därför en viktig förebild för andra. Sociala medier ger dig möjlighet att berätta din historia och att skapa ett intresse för ditt arbete. För den som söker information om Försvarmakten eller just ditt yrkesområde är du den som är mest intressant att träffa och lyssna till. Undersökningar visar att vi inte har samma tilltro till information i massmedier eller organisationers officiella kommunikation.

Även om du inte själv upplever nyttan av sociala medier kan din kunskap och erfarenhet betyda mycket för någon annan. De kan vara en öppning till nya kontakter och ett utbyte som även du har att tjäna på. Det finns goda möjligheter att hitta likasinnade och interagera med de som delar dina intressen.

Debatt

I MÅNGA FALL ÄR sociala medier lika med debatt. Twitter, bloggar och vissa forum rymmer en stor del av den debatt om försvars- och säkerhetspolitik som förekommer på internet.

Ditt bidrag har betydelse. Fler deltagare i den försvars- och säkerhetspolitiska debatten innebär fler infallsvinklar och en större, samlad erfarenhet.

Omvärldsbevakning

SOCIALA MEDIER KAN hjälpa dig att hämta inspiration, nyheter och fakta inom ämnen som intresserar dig och hör till ditt yrkesområde.

På till exempel Twitter sprids länkar och nyheter snabbt. Att följa olika användare eller hashtaggar (se sida 20) är ett enkelt sätt att nås av uppdateringar.

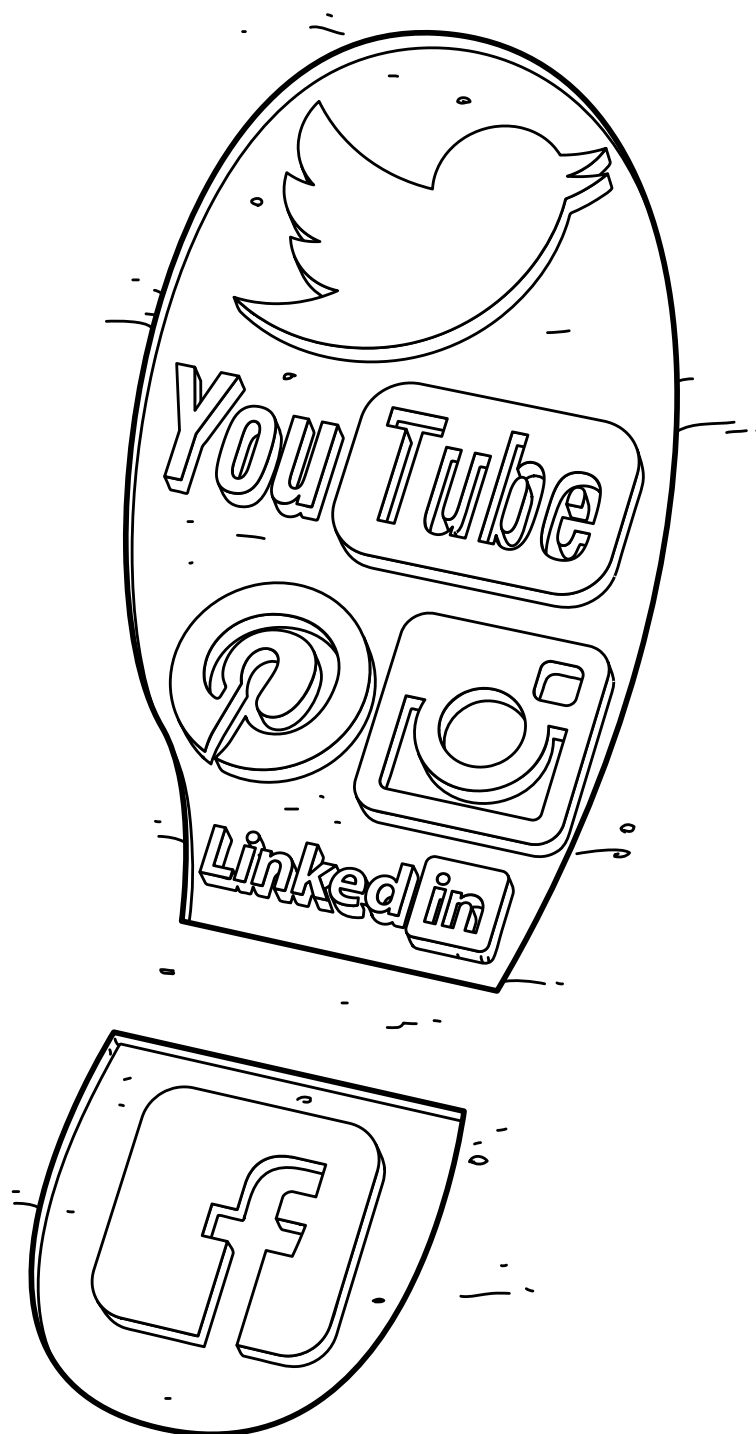
Olika bloggar går nästan alltid att följa med hjälp av en RSS-läsare. RSS-läsaren samlar de senaste inläggen från dina favoritbloggar i ett flöde så att du inte regelbundet behöver besöka dem i webbläsaren.

Det finns olika tjänster för att kunna hålla koll på olika bloggar och källor. Ta en titt på till exempel Feedly, Google Alerts, Flipboard och RSS.

Medarbetare

Säkerhet

SOCIALA MEDIER ÄR ANVÄNDBARA på många sätt, men i princip alla de stora tjänsterna är också mål för attacker av olika slag.

Genom spridning av falska videolänkar har olika personers Facebook-konton blivit drabbade. Botnätкод kan till exempel ge hackare möjlighet att fjärrstyra andras datorer.

Under senare år har attackerna mot sociala medier ökat kraftigt. Att vi ägnar mer tid av våra liv på nätet, och använder oss av inloggningar och lösenord på allt fler sajter, gör det troligt att trenden kommer att hålla i sig. Flera typer av skadliga koder är specialskrivna för sociala medier som till exempel Facebook. De som står bakom attackerna imiterar vårt beteende och det kan göra attackerna svåra att urskilja.

Var särskilt försiktig med länkar och nedladdningsbara filer. Om ett meddelande med en länk från en vän som brukar skriva på svenska är på engelska – eller verkar vara automatiskt översatt från engelska till svenska – kan det vara en varnings-signal.

Underrättelseinhämtning och kriminalitet

SOCIALA MEDIER ANVÄNDS av olika aktörer för underrättelseinhämtning och kriminalitet.

Det har förekommit att medarbetare i internationell tjänst och deras närstående har utsatts för hot. Det är klarlagt att det finns en koppling mellan hoten och det svenska truppbidraget i Afghanistan, ett så kallat överfört hot. Även i andra länder finns exempel där soldater och anhöriga utsatts för hot till följd av insatsen i Afghanistan.

Sårbarheten är framförallt kopplad till den enskildes användning av privata kommunikationsmedel, främst mobiltelefoner och sociala medier.

Medarbetare har kontaktats av okända personer på Facebook. Inledningsvis har de fått frågor av alldaglig karaktär, men efterhand har frågorna övergått till att specifikt handla om uppdraget i Afghanistan. Sådana försök till kontakt kan syfta till att inhämta aktuell information, men de kan också vara ett led i en underrättelseaktörs långsiktiga arbete riktat mot en specifik person.

Vad ska du tänka på?

FÖR DET MESTA GÅR går det bra att dela de kunskaper, erfarenheter, tankar och känslor som du har och associerar med ditt arbete. Men precis som alltid är det bra att tänka efter före. Genom att vara medveten om risker kan du förhindra att värdefull information kommer i orätta händer. Att följa dessa säkerhetsråd är en bra början.

— *Underrättelseinhämtning riktas kontinuerligt mot Försvarmaktens verksamhet. Var på din vakt om någon ställer frågor om ditt arbete eller andra uppgifter som rör vår verksamhet.*

— *Att kartlägga så mycket som möjligt om en person underlättar både målsökning och inhämtning. Berätta inte för andra vilken information du arbetar med eller har tillgång till som omfattas av sekretess.*

— Publicera inte uppgifter som kan påverka genomförandet av operationer, till exempel information om tider, platser, stridsteknik, beväpning och skydd, eller om vår förmåga och begränsningar i vår förmåga. Undvik att avslöja detaljer om tidpunkter och omfattning av rotation eller leave.

— Att röja sekretessbelagd information är i de flesta fall olagligt. Publicera aldrig information som omfattas av sekretess på internet.

— Håll ditt operativsystem och dina program inklusive ditt antiviruspaket uppdaterat till de senaste versionerna. Ett bra antiviruspaket skyddar mot virus, nätfiske och identitetsstöld, men säkerhetsuppdateringarna för ditt operativsystem är minst lika viktiga.

— Var medveten om risken att lägga ut kontaktinformation eller andra uppgifter som kan identifiera dig, dina anhöriga eller kollegor.

— Kontrollera och ändra vid behov sekretess- och säkerhetsinställningarna i de sociala medier där du är medlem så att du verkligen är skyddad på det sätt som du själv önskar. Det är säkrare att börja restriktivt och successivt utöka informationen än tvärtom.

Att välja rätt formulering

VAR FÖRSIKTIG MED att avslöja känsliga detaljer när du till exempel skriver statusuppdateringar på Facebook eller Twitter. Tidpunkter och precisa platser kan ibland utgöra sådana uppgifter. Här är några exempel på hur du kan formulera dig på ett säkrare sätt:

Riskfyllt: — Min man är i Camp Northern Lights i staden Mazar-e-Sharif i Afghanistan

Säkrare: — Min man är utomlands

Riskfyllt: — Fartyget är åter i hamn i Doraleh på onsdag

Säkrare: — Fartyget är åter i Djibouti nästa vecka

Riskfyllt: — Förbandet kommer hem den 12 juli klockan 16.00

Säkrare: — Förbandet kommer hem i sommar

Riskfyllt: — Min familj bor i Rosenkälla i Nyköping

Säkrare: — Jag är från Nyköping

Skydda dig genom starka lösenord

ANVÄND INTE SAMMA lösenord på olika nätverk, e-postkonton etcetera. Använd inte heller samma lösenord för privat bruk som till arbetet. Om ett lösenord röjs ska det inte påverka flera system eller applikationer. Använd starka lösenord som är svåra att knäcka, och byt dem då och då. Läs mer på testalosenord.se

Tänk efter innan du publicerar texter och bilder på internet

INFORMATION SOM DU har lagt ut på nätet kommer alltid att finnas kvar på nätet.

Information som du tror är skyddad kan bli offentlig av olika anledningar, till exempel genom att sociala mediers allmänna villkor och policyregler ändras, attacker från hackers eller som ett resultat av att företag säljer eller delar med sig av uppgifter om användare.

Hot eller försök till otillbörlig kontakt

BLIR DU ELLER dina anhöriga utsatta för hot eller försök till otillbörlig kontakt kopplade till din tjänstgöring i Försvarmakten genom sociala medier, e-post eller bloggar ska du kontakta din chef, säkerhetschef eller militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST). Hos den militära säkerhetstjänsten gäller normalt sekretess för de uppgifter du eventuellt lämnar som rör dina personliga eller ekonomiska förhållanden.

Personuppgifter

INNAN DU PUBLICERAR uppgifter om en annan person på internet bör du få personens samtycke till publiceringen. Exempel på personuppgifter är namn, adress, telefonnummer, e-postadress men även bilder och filminspelningar.

Du måste även förvissa dig om att personen inte har en befattning i Försvarmakten som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Enskilda ärenden

NÄR DU ANVÄNDER sociala medier kan det hända att du hamnar i ett ärende som rör en enskild person. En rekryteringsofficer kan till exempel få frågor om en persons pågående ansökningsprocess.

Ärenden som rör en enskild person får inte hanteras i sociala medier av någon i Försvarmakten. I ett sådant fall ska du i stället hänvisa personen till berörd handläggare eller enhet.

Avtal

FÖR ATT KUNNA ANVÄNDA vissa sociala medier och tjänster måste du acceptera olika användarvillkor och regler. Tänk på att du i samband med det till exempel kan ge upp ägandet över det innehåll som du väljer att publicera. Det är bara genom att läsa igenom villkoren och reglerna som du kan vara säker på att veta vad som gäller.

Genom Försvarmaktens expedition kan du få hjälp att hitta rätt.

Kontaktuppgifter:
Expeditionen nås på
exp-hkv@mil.se och
växelnumret är 08-788 75 00

Risker med geografisk positionering

GEOTAGGNING INNEBÄR att geografisk information läggs till i bilder, filmer, mobilapplikationer, sms, på webbplatser med mera. Bilder tagna med mobiltelefoner och nyare digitalkameror geotaggas ofta automatiskt om du inte inaktiverar funktionen. Många mobilapplikationer hämtar och använder platsinformation direkt från din mobiltelefon.

Att ge ifrån sig geografisk information, i synnerhet om det sker omedvetet, kan medföra en risk att information om Försvarmaktens medarbetare och deras rörelsemönster, anläggningar och verksamhet kan användas för under rättelseinhämtning, kriminalitet och terrorism.

Råd:

— För att öka säkerheten kan du stänga av automatisk geotagging av bilder i din mobiltelefon och digitalkamera om den har en sådan funktion.

— Tänk efter innan du använder program och tjänster som använder platsinformation, till exempel sociala medier och mobilapplikationer. Använd dem inte i anslutning till militära anläggningar.

— För att stänga av åtkomsten till geografisk information behöver du inaktivera GPS-funktionen och andra funktioner för geografisk positionering. Observera att även åtkomst till och från trådlösa nätverk (WLAN) kan användas för positionering, så även den funktionen måste inaktiveras. Mobiltelefonens position är alltid känd av teleoperatören för att kunna fungera. Positionen bestäms då utifrån närheten till olika master.

Medarbetare

Rekommendationer

OAVSETT OM DU ANVÄNDER sociala medier privat eller som en del av din yrkesutövning, kan det vara bra med några allmänna rekommendationer. Nedan hittar du tips på hur du får ett större utbyte i sociala medier, och hur du bättre kan nå ut med dina budskap. För dig som inte har så stor erfarenhet av sociala medier kan de bidra till en bra start.

Har du blivit oschysst behandlad på internet? På Datainspektionens webbplats krankt.se kan du få råd om hur du löser problemet.

Det grundläggande

PRECIS SOM I ANDRA sociala sammanhang kommer man längst genom att vara trevlig och tillmötesgående.

Det du inte skulle säga eller göra på torget eller bussen bör du heller inte göra i sociala medier. Förutsätt att det som publiceras på internet, oavsett om det sker på ett lösenordsskyddat forum eller i en sluten grupp på Facebook, kommer att finnas där för all framtid och att det kan spridas vidare.

Var personlig i din kommunikation, men tänk på skillnaden mellan personlig och privat.

Det händer att människor utsätts för trakasserier och annat otillbörligt beteende i sociala medier. Sådana handlingar kan vara straffbara. Tänk på att din anställning eller relation till Försvarsmakten, om den blir offentliggjord, kan vara en tillräcklig förevändning för vissa personer att uppträda olämpligt.

Sociala medier i mobiltelefonen

SOCIALA MEDIER GÅR att använda genom de flesta mobiltelefoner. Om du har en smarttelefon kan den bästa lösningen vara att ansluta genom en så kallad app (mobilapplikation). Appar laddar du hem direkt i telefonen, via gränssnitt som till exempel Apples App Store och Google Play.

Tänk på att särskilda bestämmelser gäller för användningen av tjänstemobiltelefoner i Försvarsmakten. I bestämmelserna regleras bland annat nyttjandet av appar. Bestämmelserna hittar du under rubriken ”Mobiltelefoni” på Försvarsmaktens intranät Emilia.

Skydda telefonen

DET FÖREKOMMER ATT borttappade eller stulna telefoner kapas och används för att sprida virus, felaktig information eller kränkande uppgifter. Tänk på att skydda både din mobiltelefon och ditt SIM-kort.

Mobiltelefonen skyddar du genom att aktivera telefonlåset i telefonens inställningar. Med ett aktivt telefonlås är det mycket svårt för en okvalificerad aktör att komma åt informationen på telefonen.

SIM-kortet och teleabonnemanget skyddar du med pinkoden.

Källkritik

ÄVEN OM SOCIALA medier är effektiva verktyg för att hitta och dela information så är det som alltid viktigt att kritiskt granska all fakta.

Värdera den information och de användare du träffar på i sociala medier. Jämför fakta som du hittar på ett ställe med fakta från andra källor. Ta del av vad privatpersoner, nyhetsmedier och olika organisationer har att säga.

Är den information du får trovärdig? Är avsändaren trovärdig?

Relevans

OM DU VILL NÅ så många som möjligt med ett budskap, tänk på detta: Vad är syftet med din kommunikation? Vad vill du förmedla och till vem?

Undvik att publicera samma innehåll flera gånger. Även om ingen uppmärksammar det du har skrivit med en kommentar eller på annat sätt, har de troligen sett det.

Dialog

SOCIALA MEDIER HANDLAR i stor utsträckning om samtal. Bjud gärna in andra till dialog och diskussion. Våga även kommentera och på andra sätt bekräfta andras inlägg. Bidra på ett ödmjukt sätt om du tycker att någon inte har rätt fakta.

Bemöt andras visade intresse för dig och ditt innehåll. Har du själv bett om synpunkter eller frågor är det viktigt att du svarar dem som visar intresse och engagemang.

Spridning

DET ÄR LÄTTARE att nå ut till många användare med ett budskap om det är enkelt för dem att sprida vidare. På många bloggar och webbplatser finns det möjlighet att dela innehåll till Facebook, Twitter och Google+. Detta gör det möjligt att till exempel rekommendera ett blogginlägg till sina vänner.

Att länka till andra kan innebära att de länkar tillbaka. Att länka till det du skriver om i en text bidrar också till en högre trovärdighet. Om du refererar till en artikel eller webbplats bör du länka till den. Om du vill använda andras bilder, filmer eller ljud i ditt eget innehåll bör du först få deras samtycke. Glöm inte att ange vem som är upphovsman.

Medarbetare

Bestämmelser

SVENSK LAG REGLERAR en del av vår användning av sociala medier. Försvarsmakten hanterar till exempel information som kan omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Ingen information som omfattas av sekretess får behandlas i offentliga sociala medier.

I skrivelsen ”Försvarsmaktens riktlinjer för sociala medier” finns vissa särskilda bestämmelser för Försvarsmaktens medarbetare. De återges och förklaras nedan.

”Försvarsmakten uppmuntrar sina medarbetare att använda sociala medier och delta i samtalet om myndighetens ämnen.”

KOMMENTAR: Grundinställningen är att medarbetare uppmuntras att använda sociala medier, sedan kan omständigheter avgöra om det är lämpligt att vi gör det och på vilket sätt.

”En medarbetare äger inte rätten att formellt företräda myndigheten och yttra sig på myndighetens vägnar om denne inte är en utpekad talesperson.”

KOMMENTAR: Enligt Försvarsmaktens arbetsordning är informationsdirektören myndighetens talesperson, och den enda som kan delegera den rätten. Chefer för organisationsenheter har av informationsdirektören en stående delegering att uttala sig för sin enhets räkning.

I den allmänna diskussionen får en medarbetare underteckna med sin tjänstetitel, till exempel ”överste” eller ”sakkunnig”. Detta även om det enbart är en privat uppfattning som framförs eller om det sker utanför tjänsten.

En medarbetare bör dock undvika att ange andra uppgifter, till exempel befattning, på ett sådant sätt att intryck ges av att det är Försvarsmaktens uppfattning som redovisas. Det är därför olämpligt att underteckna med till exempel ”förbandschef förbandet” eller ”sakkunnig vid sektionen” om syftet är att framföra en privat eller annan organisations uppfattning. Befattning bör endast anges i situationer då det är Försvarsmaktens uppfattning som framförs.

”Försvarsmakten tillåter användning av sociala medier på arbetsplatsen i såväl privata som tjänsterelaterade syften, utom då den bryter mot myndighetens bestämmelser. Den privata användningen får inte vara av sådan omfattning att den inkräktar på användarens tjänsteutövning.”

KOMMENTAR: Förutom dessa bestämmelser finns bestämmelser om användning av Försvarsmaktens IT-system. De får du normalt ta del av när du anställs eller får tillgång till olika IT-system. Rådfråga din närmaste chef om du är osäker på vad som gäller.

En bra tumregel är att betrakta internet och sociala medier ungefär som din tjänstetelefon. Det är ok att använda dem i privata syften, så länge inte jobbet blir lidande.

”Offentliga sociala medier utgör inte primärt kanaler för tjänstesamtal av olika slag mellan medarbetare. Den sortens internkommunikation stöds i stället av Försvarsmaktens intranät och andra interna IT-system.”

KOMMENTAR: Exempel på innehåll som är olämpligt att publicera i sociala medier hittar du under rubriken SÄKERHET på sida 26.

Myndigheten

SWIT

Control panel with various buttons and indicators:

- BARS
- SHUTTER
- SPEED SELECT
- CH1 SELECT
- CH2 SELECT
- INPUT 1
- INPUT 2
- INTL
- INTL
- CH1
- CH2
- OFF
- OFF
- INPUT 1
- INPUT 2
- AUDIO
- COUNTER-RESET/SET
- ZEBRA
- REC
- DIS
- LCD
- EVF DTL
- WFM

Control panel with a large dial and various buttons:

- 1
- 2
- OP
- OP
- RE-ND
- SIGNAL FILE
- SLUET/SHL
- DM
- TRC

Myndigheten

Försvarsmakten och sociala medier

FRAMVÄXTEN AV SOCIALA medier och den snabba teknikutvecklingen skapar ett mer kommunikativt samhälle, vilket innebär att medborgare kan prata om vad som helst – när som helst, var som helst och med vem som helst.

Berättelserna kan vara ärliga och ha sitt ursprung i egna upplevelser. De kan vara positiva och negativa, och de lever sitt eget liv i sociala medier. Detta får betydelse för organisationer som Försvarsmakten. Det utvecklade meningsutbytet med många fler röster, där myndighetens medarbetare och andra som står myndigheten nära deltar, formar det moderna samhällets bild av Försvarsmakten. En bild som ligger till grund för den diskussion som handlar om Försvarsmaktens framtid.

Försvarsmaktens syn på sociala medier

FÖRSVARSMAKTENS HUVUDUPPGIFT är att försvara det öppna demokratiska samhället och grundpelarna som det vilar på.

Offentlighetsprincipen innebär att Försvarsmaktens verksamhet om möjligt ska ske i så öppna former som möjligt. Detta ska ske med tydlighet och så långt sekretessen medger.

— *Försvarsmaktens användning av sociala medier ska ske som ett led i att uppnå Försvarsmaktens verksamhetsmål.*

— *Tillgång till information och människors rätt att yttra sig är grundläggande rättigheter i den demokrati som Försvarsmakten har uppdraget att skydda.*

— *Samtalet i sociala medier ökar kunskapen om Försvarsmaktens verksamhet och har stor betydelse för samhällets bild av myndigheten.*

— *I sociala medier verkar Försvarsmakten för att främja ett brett, djupt, öppet och oberoende samtal om sin verksamhet.*

Myndigheten

Möjligheter

Bättre förståelse

FÖRSVARSMAKTEN HAR ETT upplysningsansvar gentemot den svenska allmänheten. Sociala medier skapar förutsättningar för en bättre förståelse för Försvarsmaktens uppdrag och verksamhet.

Att leta information har länge varit den enskilt vanligaste sysslan på internet. Allt oftare letar vi information i sociala medier.

Samtidigt har trenden de senaste åren gått mot att sökmotorer som Google prioriterar innehåll i sociala medier högre än andra typer av webbplatser. Det är vanligt förekommande att forum och bloggar hamnar allra högst upp i sökresultatet vid olika sökfrågor.

Sociala medier har gett oss och fortsätter att ge oss fler aktörer, fler berättelser och fler perspektiv. Den större, totala kommunikationen om Försvarsmakten ger en bild av myndigheten som är mer nyanserad, mer korrekt och mer komplett.

Studier visar att vi i ökande utsträckning tar till oss och tror på information från andra användare i sociala medier jämfört med information i massmedia och den vi får direkt från organisationer. För Försvarsmakten kan det innebära att den centrala informationen får en reducerad betydelse, medan betydelsen av medarbetarnas berättelser ökar.

Utvecklad debatt

SOCIALA MEDIER ÄR ARENOR för debatt. De diskussioner om säkerhets- och försvarsfrågor som vi tidigare har fört i föreningslokaler och vid köksbord har flyttat in på internet där de är tillgängliga för alla att se och ta del av.

Följa omvärlden

SOCIALA MEDIER GER PERSONER och organisationer bättre förutsättningar att följa och förstå sin omvärld. Det gör det lättare att se och förstå samhällsförändringar, och att anpassa sig.

Tillgänglighet och service

DE FLESTA AV OSS ANVÄNDER sociala medier, många av oss dagligen. Genom en aktiv närvaro i sociala medier kan Försvarsmakten öka sin tillgänglighet och komma medborgarna närmare.

De som vill kan med ett knapptryck följa Försvarsmakten och i sin vardag få aktuell information om myndighetens verksamhet i Sverige och världen. Lika lätt är det att ställa frågor till Försvarsmakten och att snabbt få svar. För många är det lika naturligt i dag att ställa en fråga på till exempel Facebook, som att skicka e-post eller att ringa.

Stöd till personalförsörjningen

EN GOD OCH RIKTIG BILD av Försvarmakten kan vara grunden till ett intresse för myndigheten som arbetsgivare och arbetsplats. Det kan även underlätta, för den enskilde medarbetaren, att förstå sin egen roll i Försvarmakten och i förlängningen vilken betydelse man har för den svenska säkerhetspolitiken. Med förståelsen kommer också realistiska förväntningar.

Försvarmaktens primära rekryteringsmålgrupp har växt upp med internet och sociala medier och är de som använder sociala medier mest, inte minst för att hitta information.

Den som är intresserad av en utbildning eller ett jobb i Försvarmakten kommer sannolikt att vilja träffa och lyssna till myndighetens medarbetare när de berättar om sina upplevelser.

Myndigheten

Försvarsmaktens avsikt

OAVSETT I VILKEN ROLL Försvarsmaktens medarbetare använder sociala medier, är de ambassadörer för Försvarsmakten och en viktig resurs för att förmedla en korrekt och komplett bild av myndighetens verksamhet. De kan även som förebilder och företrädare bidra till ett ökat intresse för Försvarsmakten som arbetsgivare och arbetsplats.

Av dessa anledningar är det viktigt att Försvarsmaktens medarbetare känner att de får, kan och vill berätta om sitt arbete och att de har kunskapen som krävs för att kunna göra det på ett lagenligt, medvetet och ansvarsfullt sätt.

Internkommunikation

FÖRSVARSMAKTEN KAN UTVECKLA och använda sociala medier som verktyg för att stödja och effektivisera sin verksamhetsledning och verksamhetsutövning. Det kan till exempel innebära att Försvarsmakten använder slutna, sociala medier – till exempel sitt intranät – som verktyg för förankring, delaktighet, flexibelt lärande och annan kunskapshantering internt i myndigheten.

Externkommunikation

FÖRSVARSMAKTEN VILL SKAPA mötesplatser för dem med intresse för myndighetens verksamhet och själv delta som en aktör i samtalet. Syftet med Försvarsmaktens närvaro är att bidra till en bättre kunskap och förståelse för Försvarsmakten i samhället. Syftet är även att öka allmänhetens delaktighet i Försvarsmaktens verksamhet.

Detta kan Försvarsmakten uppnå genom att utveckla sociala medier avsedda för dialog om Försvarsmakten där myndigheten har en närvaro och allmänheten bjuds in att delta, till exempel på myndighetens webbplatser.

Försvarsmakten kan även närvara i befintliga sociala medier som är relevanta för merparten av sina medarbetare och externa målgrupper – ytterst den svenska allmänheten, till exempel på Facebook, Youtube och Twitter.

Myndigheten

Bestämmelser

FÖRSVARSMAKTEN ÄR EN MYNDIGHET och det innebär ett särskilt ansvar i hanteringen av sociala medier. De bestämmelser som gäller bygger på svensk lag och i vissa fall på egna myndighetsbestämmelser.

Bestämmelserna gäller för den som använder sociala medier i tjänsten som en del av myndighetens verksamhet.

Samtliga bestämmelser nedan återfinns i skrivelsen *HKV 2011-09-09 17 100:63719 Försvarsmaktens riktlinjer för sociala medier*.

Ansvar

DEN I FÖRSVARSMAKTEN SOM upprättar ett socialt medium eller närvaro i ett socialt medium är i det fallet förvaltningsansvarig om inte annat bestämts. Att vara förvaltningsansvarig innebär ett ansvar för att bestämmelserna enligt dessa riktlinjer följs.

FÖRSVARSMAKTENS NÄRVARO i sociala medier kräver en aktiv förvaltning, till exempel genom att möta användare i dialog och svara på frågor. Men det handlar också om att hålla uppsikt över innehållet och säkerställa att bestämmelser följs. I många fall är Försvarsmakten ansvarig för innehållet i sociala medier där myndigheten har en närvaro, inklusive det innehåll som publiceras av andra än Försvarsmakten.

Talespersoner

INFORMATIONSDIREKTÖREN ÄR ÄGARE av sakområdet informationstjänst i Försvarsmakten. Han är därmed ansvarig för myndighetens närvaro i sociala medier. Informationsdirektören leder den övergripande kommunikationen för myndigheten och Högkvarteret. Avvikelse från detta, såsom stående delegeringar att vara talesperson, meddelas av informationsdirektören.

Utsedda talespersoner med uppdraget att företräda Försvarsmakten i sociala medier får inte använda privata användarkonton då de gör det.

Resurser

VID UTVECKLANDET AV NYA sociala medier eller upprättandet av ny närvaro i sociala medier ska Försvarsmakten bedöma vilken kapacitet som behövs för detta. Tid och resurser måste avsättas för att klara av att hålla medierna under uppsikt och möta krav på förvaltning och moderering.

Moderering

FÖRSVARSMAKTEN ska säkerställa att användarvillkoren för myndighetens olika sociala medier följs och hålla regelbunden uppsikt över de sociala medierna.

Innehåll som bryter mot bestämmelserna ska som huvudregel avpubliceras. Om innehåll utgör allmän handling ska det sparas.

Försvarsmakten ska skyndsamt svara på frågor ställda till myndigheten i de sociala medier där myndigheten har en närvaro.

Misstänkta lagbrott ska anmälas till polisen. En polisanmälan ska göras med stöd av Försvarsmaktens juridiska stab (JURS).

Avtal

INNAN FÖRSVARSMAKTEN UTVECKLAR nya sociala medier eller upprättar ny närvaro i befintliga sociala medier ska Försvarsmakten bedöma eventuella avtalsvillkor för myndighetens användning av det aktuella mediet.

Försvarsmakten ska även bedöma de eventuella avtalsvillkor som användarna ställs inför i det sociala mediet för att ta del av myndighetens inlägg eller för att kunna kommunicera med myndigheten.

Den sammantagna bedömningen kan påverka huruvida eller hur Försvarsmakten väljer att använda ett specifikt socialt medium. Stöd för bedömningen kan sökas i E-delegationens riktlinjer.

Tillgänglighetsanpassningar

FÖRSVARSMAKTEN SKA EFTERSTRÄVA att göra tillgänglighetsanpassningar för personer med funktionsnedsättning i de sociala medier där myndigheten har upprättat närvaro. Det kan till exempel handla om att följa vedertagen standard och att använda tillräckligt goda kontraster.

Sekretess

FÖRSVARSMAKTEN HANTERAR information som kan omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Ingen information som omfattas av sekretess får behandlas i offentliga sociala medier.

Personuppgifter

FÖRSVARSMAKTEN FÅR I ENLIGHET MED personuppgiftslagen (1998:204) i sociala medier inte publicera personuppgifter som kan uppfattas som kränkande.

Försvarsmakten ska hålla regelbunden uppsikt över besökares kommentarer för att upptäcka kränkande personuppgifter och vid förekomst avpublicera dem.

I de fall Försvarsmakten är personuppgiftsansvarig och hanterar personuppgifter i sociala medier ska besökare och användare informeras om att Försvarsmakten är personuppgiftsansvarig, vilka personuppgifter som behandlas och på vilket sätt de behandlas.

Försvarsmakten ska även vidta lämpliga säkerhetsåtgärder: Sådana åtgärder

kan vara såväl tekniska som organisatoriska. En åtgärd kan vara att utarbeta interna regler för hur mediet ska användas och hur personuppgifter på mediet ska hanteras. Försvarsmakten måste även, i förekommande fall, teckna ett personuppgiftsbiträdesavtal med de externa leverantörer som anlitas.

Allmän handling och arkivering

FÖRSVARSMAKTEN SKA HA och följa interna rutiner för att hantera allmänna handlingar i sociala medier.

För varje socialt medium som Försvarsmakten upprättar eller upprättar en närvaro i ska myndigheten analysera vad av innehållet i det sociala mediet som utgör allmänna handlingar och utforma en lösning för att spara och hålla allmänna handlingar ordnade. Försvarsmakten ska, före driftsättning eller etablering på det sociala mediet, genomföra en bevarande- och gallringsutredning avseende den information som kan komma in till myndigheten genom det sociala mediet. Myndigheten ska även fatta beslut i frågan om bevarande och gallring.

Enskilda ärenden

ÄRENDEN SOM RÖR en enskild person ska inte hanteras av Försvarsmakten i sociala medier.

I de fall då enskilda ärenden ändå kommer in till myndigheten genom det sociala mediet ska Försvarsmakten, inom ramen för förvaltningen av mediet, hänvisa personen till en annan kanal än det sociala mediet, lämpligen direkt till en relevant handläggare eller enhet (exempelvis på Försvarsmaktens HR-centrum), eller ytterst till Försvarsmaktens expedition eller telefonväxel. Kontaktuppgifter till enheten eller handläggaren ska lämnas till den person som det enskilda ärendet rör.

Informationskrav

DET SKA FRAMGÅ i det sociala medium som Försvarsmakten använder att användarna inte får publicera eller länka till innehåll som utgör exempelvis:

- *Sekretesskyddat innehåll*
- *Kränkande uppgifter*
- *Uppvigling, hets mot folkgrupp*
- *Barnpornografibrott*
- *Olaga våldsskildring*
- *Upphovsrättsintrång eller intrång i andra rättigheter som skyddas i 5 kap. upphovsrättslagen*

- Huvudsakligen reklambudskap i marknadsföringssyfte från annan avsändare än Försvarsmakten
- Pornografi
- Ovidkommande, starka våldsskildringar
- Hotfulla budskap
- Uppgifter om droger, dopning eller spel med pengar
- Diskriminering eller trakasseri på någon grund (etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, kön, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck)
- Skadliga programvaror, till exempel virus och trojaner
- Annat som Försvarsmakten anser är provocerande, stötande, skadligt etcetera.

Försvarsmakten ska i de sociala medier där myndigheten har en bestående närvaro upplysa om:

- Myndighetens identitet (så att det är tydligt vilka åtgärder och vilket innehåll som kommer från myndigheten)
- Myndighetens syfte med att använda mediet
- I vilken mån inlägg blir tillgängliga för andra användare
- Att inlägg blir allmänna handlingar
- Vilka uppgifter som inte får publiceras på det sociala mediet (se ovan)
- Vilka åtgärder myndigheten vidtar om någon bryter mot reglerna (till exempel avpublicering, blockering, avstängning)

Om Försvarsmakten använder cookies, ska myndigheten begära besökarens och användarens samtycke till det och informera om:

- Att webbplatsen innehåller sådana
- För vilka ändamål cookies används
- Hur användaren kan förhindra dem

FÖRSVARSMAKTEN